

olisi paljastettu. Olisiko toimittaja Lauri Nurmi hyökännyt myös Riikka Purraa vastaan samalla tavoin kuin hän oli aiemmin kesällä käynyt Vilhelm Junnilan kimppuun vaatien ministerin eroa? Vastausta emme saa koskaan tietää.

Kun Iltalehden juttua ja sen herättämiä somereaktioita peilaa tässä kirjassa aiemmin esillä olleiden päätoimittajien näkemyksiin, näyttäytyy kokonaiskuva karuna. On ilmeistä, että toimitusten johtohenkilöillä ja merkittävällä osalla toimittajakuntaa ei kesällä 2023 näytä olleen täyttä käsitystä siitä, millaisin keinoin muutamat tiedotusvälineet riikka-kohua rakensivat.

12.8.2023: Tampereella soi Syntisten pöytä

Elokuun 12. päivä ajoin Tampereelle, jossa perussuomalaiset pitivät puoluekokoustaan Messu- ja urheilukeskuksessa, eli entisessä Pirkkahallissa Härmälässä. Seutu on samaa, jossa vaimoni eli lapsuudessaan ja nuoruudessaan. Hän oli mennyt vanhaan kotikaupunkiinsa jo edellispäivänä.

Olin pitkästä aikaa levollisella tuulella, vaikka jännitti, miten ”rivipersut” ottaisivat vaimoni vastaan kesän ryöpytyksen jäljiltä. Välillisesti kohu oli kohdistunut myös tavallisiin puolueen jäseniin. Eniten kuitenkin pohdiskelin sitä, miten vaimoni kohtaamiset toimittajien kanssa sujuisivat.

Kävi ilmi, että kokousväki oli hyvällä tuulella, eikä vastakkainasettelu mediankaan kanssa ollut niin jyrkkää kuin odotin. Siitä huolimatta, että vaimoni rusikoi median toimintaa kokouksen avauspuheessaan, ei puhetta täysin teiltattu julkisuudessa.¹⁸ Päin vastoin, Ilta-Sanomien kokenut politiikan toimittaja Timo Haapala kehui kommentissaan puheen retoriikkaa ja sisältöä. Haapalaan teki vaikutuksen muun muassa puheessa siteerattu

suosikkiartisti Erika Vikmanin pophitti Syntisten pöytä sekä puheen henkilökohtainen taso.

”Puoluekokousväkeä se [puhe] liikutti, kuten Purraa itseäänkin, ja aplodit olivat sen mukaiset. Puheensa lopussa Purra toisteli liki itkuisena laulaja Erika Vikmanin laulun Syntisten pöytä sanoja. Oletettavaa on, että puhe toimi laajemminkin, sillä median uutisointi ei ole saanut Suomessa kesän aikana niin jakamatonta suosiota kuin Helsingin vinkkelistä on saattanut näyttäytyä. Ylilyöntejäkin on nähty”, Haapala kirjoitti.¹⁹ Se oli paljon kirjoitettu helsinkiläisen lehden toimittajalta.

Pääkaupungin ulkopuolella puhetta tulkittiin hie-
man toisin. Savon Sanomien päätoimittaja Matti Pietiläinen arvosteli Purraa siitä, ettei tämä yksilöinyt, mitä tiedotusvälineitä ryöpytys koski. Pietiläinen muistutti, kuinka keskustapuolueen hampaissa oli aikanaan ollut vain ”etelän metia”, eli käytännössä muutamat helsinkiläislehdet. Pietiläinen kavahti ajatusta, että perussuomalaisen puolueen johto tietoisesti vahvistaisi valheellista ajatusta yhtenäisestä mediasta, joka toimii koko maassa yhtä jalkaa samaan suuntaan: ”On oikein perätä medialta pyrkimystä totuudellisuuteen. Ja totuutta perätessä olisi suotavaa pysyä totuudessa”, Pietiläinen kirjoitti.²⁰

En lähde Pietiläistä moittimaan, sillä kuten tässä kirjassakin on tuotu esille, Savon Sanomat ei ollut riikka-kohussa valetiedon tietoinen levittäjä. Maakuntalehtiä seuraavat lukijat saivat yleisestikin riikka-kohusta maltillisemman kuvan kuin pääkaupunkiseudulla toimivien uutisvälineiden yleisö. Tällainen ilmiö ei ole median historiassa ainutlaatuinen, ja sitä on aiemmin kuvaillut muun muassa oululaisen Kalevan päätoimittajana työskennellyt Risto Uimonen.²¹

Pietiläisen luotsaama Savon Sanomat teki riikka-kohun aikaan myös perinteikästä objektiivista uutisjourna-

lismia edellä käsitellyn apinajutun yhteydessä: lehden jatkojuttu ulkoministeri Elina Valtosesta pakotti Helsingin Sanomat lopulta julkaisemaan otteita riikan koke-masta ahdistelusta helsinkiläisessä baarissa. Mutta STT:n juttuja julkaisemalla ”Savarikin” oli mukana misinformaa-tion jakamisessa, tahtoipa päätoimittaja sitä tai ei.

Kokouksen avauspuheen jälkeen vaimoni sai tervehtiä ja halata satoja ihmisiä, ja kokouksen iltabileissä lauantaina soinut Erika Vikmanin hitti sai persut tanssi-maan. Näissä tapahtumissa oli vissiä symboliikkaa, sillä Purra oli kouluikäisenä tyttönä osallistunut tamperelai-sen seurakunnan kirkkokuoroon ja pyhäkouluun. Nyt hän palasi kohuun langenneena puheenjohtaja maal-listen joukkojensa eteen. Oli selvää, että perussuoma-lainen syntisten seurakunta ei puheenjohtajaansa ristille naulitsisi. Päin vastoin puoluekokousviikonloppu mer-kitsi isoa käännekohtaa riikka-kohussa. Kesän kohut vir-heineen päivineen lakaistiin maton alle, ja edessä odotti tavanomainen politiikan riitaisa arki.²²

Kirjan kirjoittaja ja Riikka Purra vaihtoivat kuulutuksia puoluekokouksen tauolla elokuussa 2023